

LRKSA OFICIALIS ORGANAS, KATALIKISKAI
TAUTISKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS
Prenumerata mėnesiui \$1.00, pusmečiui \$1.50
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Telefonas Wilkes-Barre 3-4711

GARSAS

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION
Advertising Rates on Application
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Phone: Wilkes-Barre 3-4711

Entered as Second Class Matter January 16, 1930, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1919

No. 11.

KETVIRTADIENIS, KOVO-MARCH 14, 1946

VOL.-METAI XXX

DIENOS KLAUSIMAI IR DAR SIS TAS

Vasario 28-tą McAlpin viešbutyje, New Yorke, įvyko svarbus A. L. R. K. Federacijos centro valdybos posėdis. Dalyvavo kun. Pr. M. Juras, kun. J. Balkūnas, J. B. Laučka, L. Šimutis, M. Zujus, A. F. Kneizys, komp. Aleksis ir Kazys Vilniškis; taipgi literatas A. Vaičiulaitis ir majoras A. Aleksis.

Svarstyti aktualieji Amerikos lietuvių visuomenės ir tautos reikalai, kaip periodinio žurnalo leidimas, tremtinių gelbėjimo, vieningos lietuvių tautinių grupių veiklos reikalai ir priimtos atatinamos rezoliucijos.

Nutarta šaukti didžiulį Amerikos Lietuvių Katalikų Kongresą, kuris įvyks rugpjūčio 25-26 dienomis, 1946, New Yorke. Numatyti žymūs veikėjai referantai. Ši kongresą bus užkviestas visos Amerikos lietuvių katalikų centralinės organizacijos draugijos ir kitos organizuotos grupės. Kongresą rengti centro valdyba kviečia į talką New Yorko rajono katalikų bendrąsias skyrių ir K. Federacijos apskritį.

Iš Lietuvių Kultūrinio Instituto archyvo vedėjo kun. Pr. M. Jura raporto paaiškėjo, kad archyve yra surinkta daug svarbių senienų, istorinių kūrinių ir dokumentų. Archyvas randasi LDS ("Darbininko") name, 328 E. St., So. Boston 27, Mass. Kas turite vertingų dalykų—siųskite archyvui.

Nežiūrint išvietintų (išvietintų ir pabėgusių) lietuvių nepastovių ir sunkių gyvenimo sąlygų, jie rankų nenuleidžia. Kur tik susimeta didesnis lietuvių būrelis, ten išdygsta draugijos, mokyklos, chorai, dramų rateliai, rengiamos paskaitos, koncertai, sportinės rungtynės.

Lietuvių Sąjunga turinti apie 160 skyrių. Hamburge veikia baltiečių universitetas su 150 profesorių ir 2000 studentų. "Eltos Biuletėnio" žiniomis, amerikiečių zonoje veikia 9 gimnazijos, anglų zonoje—6 gimnazijos, prancūzų zonoje—2 gimnazijos. Visose mirtose zonoje yra 8 progimnazijos; Celle (prie Hamburgo) veikia prekybos aukštoji mokykla; visose stovyklose veikia ivairūs amatų ir specialybių kursai, taipgi liaudies universitetai. Pradžios mokyklų esama per 70.

Išvietintieji lietuviai išleidžia 13 savaitraščių, kelis mėnraščius. Jų laikraščiai ir kiti leidiniai daugumoje spausdunami mimiografais, tad kai kurie nepasizymi spaudos aiškumu, bet jų turinys yra sudvasintas, iš jų trykšta gyva patriotinė dvasia: be to jų leidiniai pamoti lietuviškais paveikslais, piešiniais, ornametais.

Prie to, išvietinti lietuviai turi radio programą. Savas organizacijas turi kunai, advokatai, daktarai, astronomai, teisininkai, studentai, sportininkai, menininkai ir kiti. Pažymėtina ir tas kad jų spaudoje ir jų laikuose amerikiečiai lietuviams, kaip nusiskundimų vargšams, sukuria sąlygas, kaip didelio žmogaus komijoje.

LRKSA 55-sis SEIMAS J. M. ARKIV. CURLEY SVEIKINIMAI IR LAIMINIMAI 13 KUOPAI IR VISIEMS LRKSA NARIAMS

ĮVYKS LIEPOS 15-18 DD., 1946 M.
CLEVELAND, OHIO

VISOS KUOPOS PRASOMOS VISU RIMTUMU RUOŠTIS SIAM SVARBIAM SEIMUI

Pusmetiniam V. Tarybos susirinkime, plačiai apsvačius clevelandiečių seimo priėmimo komiteto narių sugestijas ir pageidavimus sąryšį su gavimu viešbučio delegatų ir svečių apsisostijimui, 55-ji seimą nutarta vietoje birželio 24-27 dd. šaukti liepos 15-18 dienomis.

55-tas seimas turės apsvastyti ir išspręsti labai svarbias organizacijos problemas. Dėlto šio seimo visos kuopos raginamos ruoštis visu rimtumu. Seimas, kaip žinote, turi teisę taisyti konstituciją, leisti naujus įstatymus, taisykles nariams ir jų pašalpgaviam.

Kitus 55-tąjį seimą liečiančius reikalus paskelbsiu vėliau.

LEONARDAS SIMUTIS.
LRKSA Prezidentas

BALTIJOS KRAŠTAI NETEKO 1,400,000 GYVENTOJŲ

Rygoje vyksta 8 vokiečių generolu, vadovavusių vokiečių karinėms pajėgoms Baltijos kraštuose, teismas. Vienas iš teisiamųjų prisipažino, kad vokiečiai Baltijos kraštuose sunaikino 1,400,000 gyventojų. Tas prisipažinimas vienu atžvilgiu neturi jokios vertės, nes yra bolševikų patevartė išgautas arba suklastotas, bet kitu atžvilgiu yra labai reikšmingas: pasako, kad dabar Baltijos kraštuose trūksta 1,400,000 gyventojų.

Pirmosios bolševikų okupacijos metu buvo nužudyta, išgabenta į Sibirą apie 200,000 Baltijos kraštų gyventojų. Vokiečiai išūdė vietoje arba koncentracijos stovyklose apie 300,000 gyventojų (vis apvaliais skaičiais imant).

IR ŽYDAMS SOVIETUOSE NERA GYVENIMO

Atrodė, kad bent žydams, išsiurbėjusiems iš vokiečių rankų, Sovietuose bus kiek geriau gyventi kaip kitiems. Tikrumoje gi žydai masiniai bėga iš Lietuvos ir iš kitų sovietų okupuotų kraštų. Paklausti, kodėl taip daro, žydai pabėgėliai atsako, kad bolševikai juos siunčia sunkiems darbams į Sibirą, už tai, kad jie koncentracijos stovyklose ar ghetto dirbo vokiečiams.

"Jei dirbot vokiečiams, dabar padirbait 4-5 metus ir mums"—taip pasakė bolševikai žydams, kurios stebėklingai išliko gyvos koncentracijos stovykloje prie Dancigo. Išbadėjusios ir vos gyvos jos buvo susodintos į prekių vagonus ir išsiųstos į Sibirą.

Vienas žydas, pergyvenęs Dachau ir kitų nacių stovyklų baisenybes tikėjosi, kad bolševikai jį maloniai priims. Tačiau jis skaudžiai nusivylė. Pirmiausia bolševikai padarė jam tardymą, kurio pabaigoj tardytojas jam pareiškė: "Tiek ir tiek žydu nužudyta. Kodėl tamata gyvas?" Reikiška turėjai svarbių nuopelnų

vimtojo krašto, reikišias visuos optimizmas—sitiki-nimas, kad anksčiau ar vėliau jie sugrįš į laisva nepriklausoma Lietuvą.

Kovo 6-tą iš Romos Amerikon atvyko mūsų visuomenininkai ir kiti. Pažymėtina ir tas kad jų spaudoje ir jų laikuose amerikiečiai lietuviams, kaip nusiskundimų vargšams, sukuria sąlygas, kaip didelio žmogaus komijoje.

Bolševikai, matyt, žuvusiais Baltijos piliečiais, evakuočius ir pabėgusius. Mąrykime, kad tolaiko ir prievarta darbas Vokietijos išvežtus ir negrįžtančius kūrį yra keli šimtai tūkstančių. Vistik dar lieka keli šimtai tūkstančių nežinia kur dingusių. Išvada aiški—keli šimtai tūkstančių Baltijos kraštų gyventojų jau dabar ištremti į Rusiją, daugumą į Sibirą, bet bolševikai nori kelti už jų dingimą suversti vokiečiams. Žinoma, protingas žmogus tuo nepatikės, kaip nepatikės, kad pav. Katyno skerdynes įvykdė vokiečiai.

Mes gerai atsimename vokiečių padarytas mums skriaudas, bet bolševikams nepavyks viską vokiečiams suversti ir rankas nusiplauti.

vokiečiams." Supykęs žydas at-rėžė tardytojui: "Tiek ir tiek bolševikų buvo užmušta šiamė karė, o kodėl tamata gyvas?"

Philadelphia.—Kovo 4-tą lėktuvo nelaimėje žuvo du karo veteranai lakūnai—Victor Lapkiewicz, 24 m., iš Philadelphia, ir Darlo L. Zanzi, 22, iš Geyesville, Calif.

Berlinas.—Kovo 3-čią rusų sargybinis nukovė U. S. armijos leit. James Wilson, 21 m., iš Bryan, Texas.

Baltimore, Md.—Sekmadienį, kovo 3, vietinė LRKSA 13-ji kuopa minėjo savo gyvavimo ir veiklos auksinį—50 metų jubiliejų. To jubiliejaus proga, garbingasis Bažnyčios vadas, Baltimore ir Washingtono arkivyskupas Michael J. Curley per vietos kleboną kun. dr. L. Mendelį prisiuntė malonų sveikinimą ir laiminimus vietos kunigams, 13 kuopos ir visos organizacijos nariams. Originalis J. E. arkivyskupo laiškas yra tokio turinio:

February 28, 1946

Rev. Louis J. Mendelis
114 W. Saratoga Street
Baltimore 1, Maryland

Dear Father Mendelis,

To you and to every member of the Catholic Lithuanian Alliance, I send my greeting on the occasion of the celebration of the Golden Jubilee of the life of the organization.

I know the excellent work the members of the Alliance have done when sorrow entered a Catholic Lithuanian home. Throughout the Nation in every Lithuanian colony the Alliance has been of great help and great consolation to the sorrowing members of the Organization of which they have been beneficiaries during the past half century.

To yourself, the clergy of the parish and to the men and women of the Alliance, I send my congratulations and my blessing praying God to prosper the union which brings them together in a work of real charity at all times, but particularly so in the hour of sorrow.

Yours sincerely,

† MICHAEL J. CURLEY,
Archbishop of Baltimore and Washington

MEZGIMO RATELIAI VEIKIA

Iki šiol stipriai veikia visa eilė BALF'o mezgimo ratelių: Schenectady, N. Y., Detroit, Mich., Sheboygan, Ill., Waterbury, Conn., East Chicago, Ind., Los Angeles, Cal., Chicago, Ill., Mt. Carmel, Pa., Philadelphia, Pa., Brockton, Mass., Worcester, Mass., Wilkes-Barre, Pa., Kearny, N. J.

Siuntinius numegstų megstinių ir kitų mezginių jau gavome iš Detroito, Wilkes-Barre, Pa. ir Worcester, Mass.

Tikimės, kad ir kiti skyriai netrukus prisidės prie šio svarbaus darbo (BALFB).

NAUJA SALPOS ORGANIZACIJA

The Cooperative For American Remittances to Europe, naujai suformuota šalpos organizacija, praneša, kad greitai laiku

pradės priiminėti individualiams maisto siuntiniams į Europą užsakymus.

Naujos organizacijos priesakyti stovi Gen. Let. William N. Haskell, 50 Broad St., New York City. Ši žinia svarbi visiems tiems, kurie nori sušelpsti savo gimines ar pažįstamus Europoje.

Sovietinė Propaganda Tarp Lietuvos Mokytojų

New York (LAIC).—Vilniuje yra įsteigti vadinamieji "respublikos mokytojų namai" su skaltykla, paskaitų sale, biblioteka ir kambariais atvykstantiems mokytojams.

Ryšium su tų namų atidarymu, šaukiama švietimo darbuotojų konferencija.

Planinga Lietuvos pavergimo darbą dirbdami, okupantai pradėjo nuo mokytojų kontrolės, vadinasi nuo mokyimo—auklėjimo kontrolės.

13-JI KUOPA ŠAUNIAI PAMINEJO AUKSINĮ JUBILIEJŲ

Iškilmingos bažnytinės ceremonijos; J. E. arkiv. Curley sveikinimas ir laiminimai; vieša pramoga su dainų, muzikos, kalbų, sveikinimų programa, jubiliejinio pyrago išdalinimu ir kitokiomis įvarenybėmis; 10 kandidatų į narius

Baltimore, Md.—Šių metų kovo 3-čią LRKSA 13-ji kuopa iškilmingai paminėjo savo auksinį (50 metų) jubiliejų.

11 val. ryte gražioje šv. Alfonso bažnyčioje prasidėjo iškilmingos Mišios, kurias laikė kitametis kunigas, asistuojant vietos kleb. kun. dr. L. Mendeliui ir asistentui kun. A. Dubinskui. Kleb. kun. dr. L. Mendelis pasakė pritaikintą pamokslą, apibudindamas Susivienymo ir 13 kuopos gailėstingumą—šalpos, taupinius ir kultūrinius darbus. Pamokslininkas taipgi perskaitė Baltimore ir Washingtono arkivyskupo Michael J. Curley sveikinimo ir laiminimo laišką vietinei kuopai ir visiems Susivienymo nariams.

Laikė pamaldų didysis altorius skendėjo žvakų ir nępaprastai gausių papuošalų šviesoje. Choras ir solistai giedojimo taipgi pridavė iškilmingumą.

7:30 vakaro parapijos auditorijoje įvyko jubiliejinio pramoga.

Pradėta Amerikos himnu, choro dainavimu gražių lietuviškų dainų. Choru vadovavo muzikė Pranė Rudienė.

Po to programos vedėjas kuopos pirmininkas Juozas Būdelis, Jr., pristatė vietos kleboną kun. dr. L. Mendelį, kuris atkalbėjo maldą už gyvus ir mirusius kuopos narius, perskaitė J. M. arkivyskupo M. J. Curley sveikinimo ir laiminimo laišką ir ryškiai apibūdino Susivienymo tikslus ir veiklą.

Nuoširdžias, įdomias kalbas pasakė kun. A. Dubinskas, svečias—organo "Garso" redaktorius Matas Zujus, SLA prezidentas teisėjas V. T. Laukaitis ir adv. T. Grajauskas.

Programa baigta Lietuvos himnu.

Po to sekė didžiulio jubiliejinio pyrago piauštymas ir dalinimas. Šią ceremoniją atliko svočia Mrs. T. Grajauskienė ir svočia J. Kašinskas.

Be sumintų kalbėtojų ir svočių už garbės stalo matėsi dr. Urklakis su žmona, dr. Kr. Mendelis, p. Grebliauskas, p. Micieka ir kiti.

Po programos sekė šokiai.

Publikos buvo keli šimtai—narių ir nenarių. Buvo apščiiai profesionalų ir biznierių. Vėliau šokius atvyko daugiau jaunuolių.

Jubiliejaus paminėjimu rūpinosi darbėti kuopos valdyba, kurią sudaro: kun. dr. L. Mendelis—dvasios vadas; Juozas Būdelis, Jr.—pirmininkas; Em. Griegorienė—vice pirmin., Ona Grūkūnienė—nutarimų raštininkė; Juozas G. Būdelis, Sr.—finansų raštininkas; p-lė Maskevičiūtė—išdėtininkė; J. Kašinskas ir M. Mikulskauskienė—išdo globėjai; J. Teiberis—tvarkos prižiūrėtojas. Taipgi šauniai darbavosi išrinktoji komisija, kurią sudarė Dutkevičius, Mažeikaitė, Lietuvnikienė, J. Chase, Paškauskas, Zirnėnavodienė, O. Urklakienė, P. Makaruskas, Mrs. A. C. Cohen, E. Urklakienė, J. Karalius, Mrs. Weisengoff, Mrs. Laukaitienė, Mrs. Gužauskienė-Gustaff.

Kai baro darbavosi Mrs. Bakutienė, Mrs. L. Būdelienė, Kavaliuskas, Petrikas ir Stravinskas.

Kuopos finansų raštininko Juozas G. Būdelio pasiūlymu, jubiliejaus minėjimo diena gauti

penki nauji nariai, o kiti penki kandidatai pasizadėjo įsirašyti.

Taigi, 13-ji kuopa davė gerą pavyzdį kitoms kuopoms, kaip paminėti savo jubiliejus ir turėti kuo geriausių pasekų. O tokių jubiliejų yra sulaukę daugelis kitų pirmųjų Susivienymo kuopų.

Dalyvis

NUMIRĖ J. EM. KARD. J. J. GLENNON

Dublinas.—Kovo 9, 8:51 ryte, numirė St. Louis arkivyskupas J. Eminencija kardinolas John Joseph Glennon, 83 metų amžiaus.

Šių metų vasario 21-ąją velionis buvo Popiežiaus Pijaus XII investintas kardinolu. Vykstant iš Romos Airion naujasis kardinolas susirgo ir netrukus atsisakė su šiuo pasauliu.

Jis palaikė gabenami į St. Louis ir čia bus iškilmingai palaidoti.

Tuo būdu mirtis Jungt. Amerikos Valstybių kardinolų skaičių sumažino iki 4.

NAUJAS KANADOS LIETUVIŲ TARYBOS SĄSTATAS

New York (LAIC).—Kanados lietuviai gražiai bendradarbiauja su Amerikos Lietuvių Taryba. Gausi jų delegacija buvo atvykusi į Amerikos Lietuvių Kongresą Chicagoje.

Šiais metais įvykusiame Kanados Lietuvių Tarybos metiniame susirinkime Montrealyje tapo išrinkta KLT centro valdyba 1946 metams: pirmininkas A. Navickas (6642 Third Ave., Rosemount, Montreal), vice pirm. J. Trumpa, sekretorius L. Gudas, sekr. pad. J. Gaurys ir kasin. J. Duncikas.

MUKDEN SIAUCIA KOVOS IR TERORAS

Chungking.—Kovo 11-tą paskelbta, kad raudonajai armijai pasitraukus iš Mukdeno palikta didžiausia tvarka. Ginkluotos komunistų gaujos stengiasi pasigrobtį miesto kontrolę į savo rankas. Jie kovoja su nacionalės vyriausybės jėgomis. Miestą naikina gaisrai ir plėšikai. Mukdenas yra didžiausias Mandžirijos miestas, turintis apie du milijonu gyventojų.

LENINAS LIETUVOJE

New York (LAIC).—Ryšium su 22-a Lenino mirties sukaktimi, Lietuvos mokyklas, kaip praneša "Izvestija" Nr. 18, buvo išjunginti agitatoriai su paskaitomis apie Leniną. Kino teatruose—buvo rodomos filmos apie Leniną. Lenino veikalų vertimai spausdinami urmu.

Kai Lietuvos garsiųjų rasytojų veikalai spausdinami mikroskopinėmis dozėmis, tuo gi tarpu Lenino, Stalino ir kitų sovietinių žmonių veikalai spausdinami šimtais tūkstančių ir prievarta brukami žmonėms į rankas. Kaip matome, čia dar neregėtas žmogaus asmenybės prievartavimas.

Sarasota, Florida.—Kovo 8-tą prie Treasury salos Meksikos užplukoje, nuskendo valtis su dviem žvejais.

UNITED STATES TREASURY DEPARTMENT

For distinguished services rendered in behalf of the War Finance Program, this certificate is awarded to

Garso

Whose name my hand and seal on December 31, 1945

Fred J. Dixon

J. Lewis Brown

Šis dokumentas parodo, kaip U. S. Ido Departamentas ir Pensilvanijos Karo Finansų Komitetas įvertina "Garso" ir LRKSA narių patriotines pastangas

Amerikos Lietuvių Tarybos Akcija Tremtiniam Ginti

New York (LAIC).—Nuo pernai metų spalio mėnesio prasidėjo kaip ir sisteminga šmeižtų kompanija prieš tremtinius iš Baltijos valstybių. Šis šmeižtų vajuos ejo iš dviejų šaltinių:

- (1) korespondentų pranešimai iš Frankfurto, neva pasiremiai neįvardintais "informuotais šaltiniais" arba "vietos pareigūnų tvirtinimais", ir
- (2) spaudos agentūrų pranešimai iš Washingtono, netgi DANA spaudos tarnybos vardu, vokiečių kalboje ir okupuotos Vokietijos žmonių skiriamų.

SMEIŽTŲ ISTORIJA

Pirmoji kregždė, gręta N. Y. POST korespondento pranešimo, buvo N. Y. TIMES korespondento Drew Middleton korespondencija. Abiejų turinys buvo apytikriai vienodas ir rėmėsi "autoritetingais" šaltiniais. Abu kalbėjo apie fašistiską organizaciją "Šaulis", kurią "vokiečiai sukūrė Baltijos kraštams nukariauti". Abu kalbėjo apie baltiečių policiją, kuri tremtinių stovyklose neva suorganizuota "Gestapo" pamatais. Netrukus, šmeižtų vaju perėmė "PM" ir jam panašūs laikraščiai. Nors kompetetingi karo įstaujų tyrinėjimas dar nebuvo ir pradėtas, bet šmeižtai jau citavo "balto fašistų" stiprumą nuosimčiai.

Netrukus po to, JAV kariški pareigūnai ėmė lankyti baltiečių stovyklose. Kai kur visi vyriškiai, nuo 15 iki 75 metų amžiaus, buvo surikiuoti lauke ir pusiau nurodyti, apžiūromi po pažastimis ieškant "SS ženklų" (tatuo). Spalio 18 d. Wunsiedel'ly, 22 lietuviai buvo išvaryti iš stovyklos, kaip tariamieji "vokiečiai"—dalimi kilę iš Klaipėdos Krašto arba 1944 metais tarnavę lietuviškuose savisaugos daliniuose. Spalio 30 d. Eichstaedt'e, po sovietinių repatriacijos pareigūnų atsilankymo, buvo suimta 30 lietuvių—po trijų dienų, be tardymo, visi 30 buvo paleisti. Kartu buvo paleisti suimtieji estai ir latviai, išskyrus 8 latvius, kuriuos kaž kur išvežė.

Š. m. sausio 2 d. Associated Press paskelbė pranešimą: esą, "diplomatinis sluoksnių Washington'e" informacijomis pasiremiant, JAV ir Anglija šiais metais pripažins Baltijos valstybių korporavimą Rusijon; šią žinią antrąjosią išsėdėjo THE STARS AND STRIPES,—net, be posmų, kurie AP korespondentijoje buvo palankūs Baltijos valstybėms,—slyktu su AP žinia iš Frankfurto: "J. V. lokalizuoja nacius-baltiečius DP stovyklose." Sekančią dieną šis šmeižtas pakartojė iš Washingtono, DANA agentūra, kuri aptarnauja vokiečių kalba leidžiamus laikraščius Vokietijoje.

DANA pranešimas tvirtino esąs paremtas "oficialiu Amerikos Karinės Vyriausybės komunikatu", kuris primeta, kad "dauguma Baltijos kraštų atbėgėlių atbėgo Vokietijon savo noru ir ligi šios dienos dar nepagiję iš savo nacionalsocialistinių simpatijų" ir kad "tie patys baltiečiai pabėgėliai yra atsakingi už didesnę dalį nusikaltimų anksčiau primėtų kitų tautybių deportuotiesiems". Po paskėmę, girdi, "ateityje jų stovyklos bus saugojamos ginkluotų sargybu, kad niekas be leidimo negalėtų į jų šeimai."

Šie nepamatuoti kaltinimai, neva išeinantieji iš JAV karo būstinių ir skleidžiami vyriausybės kontroliuojamos spaudos agentūros, kaip DANA, sukėlė suprantamo pasipiktinimo, demoralizacijos, baimės ir netikrumo tremtinių tarpe, taip pat rūpestio amerikiečių-giminių tarpe. Vienas tremtinys rašė: "Šie baurūs kaltinimai buvo paskleisti vos keletai dienų prieš mūsų stovyklos tikrinimo, per kurį tikrinimą mes prisiklausėme gražių žodžių apie mūsų pavyzdinę elgesį ir mūsų švietimo bei kultūrinės veiklos standartus". Aišku buvo, kad bent tu šmeižtų dalis turėjo praeiti pro oficialų koštuvą: kas nors, kur-nors tuos pranešimus turėjo užgirti, nes okupuotai Vokietijai skirta spauda yra kontroliuojama.

ALT AKCIJA

Susidariusios padėties veiklama, Amerikos Lietuvių Taryba nutarė Washingtonan siųsti savo įgaliotini, kuris sausio 24-26 dd. turėjo eiti pasimatymų su atsakingais Valstybės ir Karo Departamento pareigūnais. Ta proga ALT buvo įteikusi atitinkamus memorandumus. Tarp kitko, buvo primintas ir NANA (North American Newspaper Alliance) korespondento L. S. B. Shapiro vasario 4 d. pranešimas iš Wiesbaden. Tas korespondentas tarp kitko rašė: "Savo išauklėjimu ir elgesiu, beveik visu 100% baltiečiai yra priešingi rusams. Juo ilgiau jie pasilieka tremime, juo labiau priešingi rusams jie darosi. Kai kurie yra atstai nepagydomai nusiteikę prieš Sovietus, ir, jiems namon grįžus, jie be abejoj sudarytu neramų elementą savo kraštuose. Dauguma, betgi, sudaro valstiečiai, kurie iš prigimties yra nepolitikai ir kurie tapo nacių ir savo draugų propaganda aukomis. Tinkama perauklėjimo programa sudarius, jie gali būti pagydyti iš dabartinės jų beviltiškos klasifikacijos, kaip "vargiai repatriuoti".

Niekas negindija jiems teisės tikėti tautinę nepriklausomybę, betgi jų naivlika nuovoka, bėgėlių rusai yra nepatvirtinti šmėgdžiai, reikalaujantys...

JAV. VYRIAUSYBĖS ATSAKYMAS

Kovo 1 d. Valstybės Departamento patiektus memorandumus atsakė raštu, reikšdamas padėką ALT už suteiktus duomenis.

Valstybės departamento raštas ir, dar kartą patvirtina atsakingų U. S. pareigūnų keliasis atvejais padarytus pareiškimus, kad Jaltos susitarimas liečia vien tuos asmenis, kurie buvo Sovietų piliečiai ir faktinai Sovietų Sąjungoje gyveno pirmąją karo veiksmų dieną, t. y. 1939 m. rugsėjo 1 d. Sovietų pilietybės ir faktinio gyvenimo Sovietijoje sąlyga yra pagrindinis požymis. Jaltoje aptartos trys kategorijos (vokiečių kariuomenės kariai, raudonarmiečiai ir priešio bendradarbiai) nustatomos po to, kai asmenys buvo atrinkti pagal tą pagrindinį požymį. Kaip žinome, Lietuva sovietų buvo okupuota 1940 m. birželio 15 d. Iteity, kad Raudonojojo Armijos mobilizotieji lietuviai, vėliau iš josios dezertavę, neturėtų būti rusams išduodami, nes 1939 m. rugsėjo 1 d. jie Sovietijoje negyveno ir sovietijos piliečiai nebuvo. Į raudonąją armiją jie buvo paimti neteisėtai. Tuo tarpu lieka neaiškū, kaip bus traktuojami Klaipėdos krašto piliečiai. Apie juos Valstybės Departamento raštai nieko nemini.

LIETUVŲ ŠAULIAI

Taip pat Valstybės Departamento raštas nieko nemini apie šaulius ir neatsako į ALT memorandumu tuo reikalu isakmiai pastatytus klausimus. Tikriausiai šis reikalas vis dar tiriamas.

Tarp kitko, ALT buvo pranešusi, kad Lietuvos Šaulių Sąjunga gimė 1919 metais, kovoję prieš bermontininkus ir von der Goltzo gaujais. Ligi pat sovietinės okupacijos LSS buvo apolitinė, nepartinė organizacija. Jos nariais galėjo tapti visi dori vyrai ir moterys. LSS buvo karinio parengiamumo ir potarnybinio lavinimo organizacija. Karinis mokymas buvo tiesioginėje Krašto Apsaugos Ministerijos žinioje, ku kultūrinėje veikloje tai buvo grynai demokratinė piliečių organizacija, kuri rinkiminiu būdu savarankiškai tvarkėsi. Tautų Sąjungos metraščiuose, LSS, panašiai kaip ir Latvijos Aizsargi bei Estijos Kaitseleit, buvo kasmet registruojami, kaip ginkluotų pajėgų šaka ir karinio parengimo organizacija. LSS atliko mūsų National Guard daliniams: kaip kiekvienas National Guard narys didžiojai būdamas nariu, taip Lietuvos šauliai ir šaulės didžiojai būdami LSS nariais.

Okupantai iš vietos panaikino LSS, o NKVD instrukcijose rūšiuojant piliečius bei vykdamt deportacijas pirmoje vietoje buvo įtraukti LSS nariai.

Tėvynės Ilgesys

Kada ima per Mušrotą spinduliai švaistyti. Ir sužydi kalnai kruvini, Tu Monblanu ir Beldonės grandimi dantya. Pas mus kas vakaras eini.

Tu eini gražiai ir pilnatį pažmus rankose—šėmą šiaurės vėsumą neši. Sudreba skliautai ir, žvaigždės lygsvaros netenka, Rods, susverdi visatos ašis...

Aš matau, kaip tu žengi viršum visų viršūnių, Ir aš lieku vienas... o tavęs nei aido... Mėnesiena, žvaigždės... tarpum pieva ir ramunės,— Ir tave ja brenandžia matant.

Iš miglų, iš pasakų, iš senų legendų, Tavo laimės poringą piū. Tau, žinau, nūnai varge ir, ūkanoj paskendus, Laukt pabosta giedresnių dienų...

Man iš tolo matos, o kaip tu graži iš tolo—Nes, tokios neteko dar matyti!... Ašaros ištrykta... juokias vakaras, upeliai, uolos... Tau iš rankų sprūsta pilnaties.

Ir viršum pasaulio šio plataus. O tave juk skriaudžia, skriaudžia ten visi Vakaras nuėjo užsidengęs veidą... Likom: aš, naktis ir ilgesys.

Jonas Kuosa Aleksandriškis

Eini Tu

Eini tu nuvergtā—nenugalėta, Nulūdusi tikta!—nenusiminus, Žinodama, kad tavo veidą lėta, Nelaimės aukština, vargai dabina...

Ir niekas, niekas negalės pažemint Turtingos sielvarto ir vargo loblais— Ir neparaus, gražiai nulinkę lėmėn, Nuo gėdos veidas tau, išbalusis kaip drobi.

Vis ašarų, maldos, nušilenkimo Iš pavergtos, pažemintos tikėjos, Bet tu, užgrūdinta šiaurais likimo, Gerai žinai savo pajėgas ir vertę— Ne vienas juk tave numint norėjo, Ne vienas gi ir nušilenkti vertė

J. Aistis Aleksandriškis

LIETUVOS VARDAS JAV KONGRESE VASARIO MĖNESI

New York (LAIC).—Vasario 13 d., sen. Harlan J. Bushfield (N. D.) įdėjo į Congressional Record senatoriaus Willis kalbą apie JAV užsienio politiką. Sen. Willis sakė: "Koks išraišpimas mūsų valstybės sekretorius, kai jis kalba apie demokratiją, nepasakė žmoniems, kad jis turi dėmesį atstovybinę, respublikoniškos formos valdžią, kaip kad ją apibūdino per dešimtmečius nesuskaitomi istorikai. Jis leidžia Molotovui nuolat ir nuolat naudoti žodį "demokratija" be prieštaravimo, tuo tarpu kai Molotovas, suprantama, tikrumo kalba apie naują tirionijos formą, kuri buvo Rusijos žmonėms primesta ilgiau kaip ketvirtadalis šimtmečio ir kuri dabar yra primetama Estijai, Latvijai, Lietuvai, Rumunijai, Bulgarijai ir daugeliui kitų valstybių, kurių teritorijos pateko Sov. Rusijos orbiton." Jis reikalavo, kad J. A. V. griežtai laikytųsi teisingumo ir laisvės dėsnų.

Tą pat dieną Joseph E. Martin užsteno grafavo atstovės Clare Boothe Luce kalbą Nashville, Tenn. Atstovė Luce irgi nagrinėjo užsienio politiką. Ji pasmerkė sovietinę priespaudą ir USA daromas nuolaidas tironijai. "1914 metais viso civilizuo-to pasaulio sąžinė pasipiktino, kai Wilhelmas II sutarė su Belgija pavadinu "popiergaliu". Nū o ką mes galime šiandien pasakyti apie Atlanto Čarterį? Šis dokumentas laidavo kankinamai Lenkijai, panašiai kaip ir kiekvienai kitai tautai pasaulyje, teisę nustatyti savo valdymosi formą laisvomis demokratinėmis priemonėmis. Ar tai yra pagarbos vertas dokumentas, ar tikrai popiergalius? Pasiklausykite latvių, estų, lietuvių, vengrų, austrų ir beveik visų centrinės Europos gyventojų... Jei mūsų vadaid nežinojo tiesos vakar, jie turėtų ją žinoti šiandien, po to kai ministeris Ernie Bevin, proleteras, aprambėjusiomis rankomis ir išimtinai šurkštus darbo sūnus, prabilo Londone... Kodėl mūsų valdžios žmonės apleidė Atlanto Čarterį ir mūsų sūnų krauju pažadėtą tarptautinį teisingumą? Atsakymą, aš manau, reikia ieškoti baimėje—paprastose niekšiškoje baimėje. Baimėje dėl savo politinės karjeros ir savo vietų."

Vasario 18 d. Congressional Record įdėjo atstovo Michael A. Feighan (Ohio) kalbą, pasakyta Clevelande Lietuvos nepriklausomybės apvaikšiojimo vasario 16 d. Sioje kalboje kongresmanas ypatingo dėmesio kreipė į pasukutinius vasario 10 d. "rinkimus". Jis priminė 1940 m. liepos 23 d. State Dept. pareiškimą, tebesitariantį tarptautinį Lietuvos nepriklausomybės pripažinimą ir kun. Petro P. Činiko straipsnį žurnale "America" apie Lietuvos tebeinančią kovą.

—"gal ten daugiau kovojama, negu Indonezijoje." Savo kalbą jis baigė Lietuvos vyskupų atsilaukimo ištrauka.

Vasario 19 d. Congressional Record įdėjo dviejų atstovų kalbas Lietuvos Nepriklausomybės dienose: Daniel J. Flood (Pa.) New Yorke vasario 17 d. ir Edward A. Kelly (Ill.) vasario 17 d. Chicagoje. Flood savo ilgoje kalboje (užimė daugiau kaip du smulkaus šrifto puslapius, apžvelgė Lietuvos praeitį, įvairius JAV aukštesnių pareigūnų padarytus pareiškimus, ir pasiūlė, kad Amerikos piliečiai reikalautų iš savo vyriausybės — pasiremiant ALT, Latvių ir Estų jungtiniu memorandumu dar 1944 metais įteiktu (žr. "Appeal", LAIC leidinys, kainuoja 25c.). Savo kalbą jis baigė laišku, kurį gavo iš 6 metų lietuviuko.

Atstovas Kelly Chicagoje prisiminė 1905 m. revoliuciją, Vasario 16 d. aktą, Trumano "12 points" ir 1940 m. 23 d. pareiškimą, pasmerkė Maskvos diktatūrą, ir ragino nepamiršti baltiečių šauksmo.

Vasario 22 d. atstovas B. Carroll Reece (Tenn.) įdėjo Illinois gubernatoriaus Green kalbą Lincoln Day Dinner, Chattanooga, Tenn. kur vasario 9 d. dr. Green, nuširdus Lietuvos draugas, dar kartą pasmerkė nuolaidas. "Mes prisiliname atsakomybę bendradarbiauti su kitomis tautomis karams išvengti ateityje... betgi mes matome, kad o Amerikos prezidentai ir jų silpnas ir dvejojantis Valstybės Departamentas raštu paremia naują "power politics" sistemą. Tušią pataikavimą (appeasement) politiką besivaikydami, jie apleidė Atlanto Čarterio pasižadėjimus ir sutiko su rusų viešpatavimu Baltijos pajūry, Balkanuose, ir visu ruožtu ligi Irano... Mes privalome siūsti stiprius, nepriklausomus, drąsius atstovus į Vašingtoną—žmones, kurie yra ištikimi Lincoln idealams. Laimė, mes tokių žmonių turime, ir tai abiejose, Republikonų ir Demokratų partijose."

Vasario 25 d. atstovas Alvin E. O'Konski inėst įstatymo sumanymą pagal kurį JAV kariinė vadovybei būtų leista sukurti "American Foreign Legion". Legijonai turėtų būti priimami suomiai, latviai, estai, lietuviai, lenkai, serbai ir slovakai, kurie šiandien yra be tėvynės. Legijonas turėtų žemesniausius karininkus iš tų pačių savanorių tarpo, vyresniuosis—amerikiečius. Ištaryti tam tikrą laiką legijonieriai galėtų tapti JAV piliečiais. Legijonas būtų naudojamas J. A. V. okupacinės kariuomenės pareigoms Europoje ir Azijoje.

Vasario 27 d. Sen. Arthur H. Vandenberg (Mich.) kalbėjo apie UNO posėdžius Londone. Paminėjęs geras juos puses, jis priėjo prie Rusijos politikos ir reikalavo, kad JAV griežtai ir atvirai visais atvejais pasisakytų ir laikytųsi teisės ir teisingumo dėsnų. "Mes to reikalaujame Baltijoje ir Balkanuose", taip kaip Lenkijoje, Irane ir kitur.

"VAI LEKITE, DAINOS"

Gražiausių Liaudies Dainų Rinkinys Paruošė kun. J. Dabrlia. Papildytą rinkinį išleido kun. Pr. Juras. Knyga 220 puslapių, nedidelio formato. Telpa 233 gražiausios populiarliausias liaudies dainos. Kaina 75 centai. Užsiskant kreipkitės į "GARSAS", P. O. Box 32 Wilkes-Barre, Pa.

MARJONŲ MISIJONIERIŲ VEIKLA

Kovo 18-24, Athol, Mass., Šv. Pranciškaus bažnyčioje, kun. Adomas Morkūnas, MIC.

Kovo 18-24, Chicago, Ill., Aušros Vartų bažnyčioje, dviejų savaičių misijos, kun. Adomas Markūnas.

Kovo 24-31, Chicago, Ill., Šv. Jurgio bažnyčioje, misijos, kun. Antanas Mažukna, MIC.

Kovo 24—Balandžio 14, Brooklyn, N. Y., Apreiškimo bažnyčioje, kun. Pranciškus Bulovas, MIC.

Kovo 25-31, Worcester, Mass., Šv. Kazimiero bažnyčioje, kun. Jonas J. Jakaitis, MIC.

Balandžio 1-7, Pittston, Pa., Šv. Kazimiero bažnyčioje, misijos, kun. Adomas Markūnas, MIC.

Balandžio 8-14, Chicago, Ill., Šv. Juozapo bažnyčioje, misijos; kun. Adomas Markūnas, MIC.

Balandžio 15-21, Detroit, Mich., Šv. Jurgio bažnyčioje, misijos; kun. Adomas Markūnas, MIC.

Balandžio 15-21, Montreal Canada, Šv. Kazimiero bažnyčioje, kun. Adomas Morkūnas, MIC.

Balandžio 23-25, Youngstown, Ohio, Šv. Pranciškaus bažnyčioje, kun. Antanas Mažukna, MIC.

Gegužės 6-12, Chicago, Ill., Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje, misijos; kun. Jonas J. Jakaitis.

Gegužės 19-26, Chicago, Ill., Visų Šventųjų bažnyčioje, misijos; kun. Antanas Mažukna, MIC.

Išprašymui V. Dievo palaimos misijų darbai, sielų ganytojai su savo parapijiečiais malonės, savaitę prieš misijas, kasdien kalbėti po 1 Tėve mūsų, 3 Sveika Marija ir Mišiu aukoję misijų intensiją priminti.

Gerbiamieji klebonai yra prašomi misijų reikalu kreiptis adresu: MARIAN MISSIONARIES, Marianapolis College, Thompson, Conn.

KĄ MATĖ ATSLANKĖS Į LENKIJĄ

New York (LAIC). — A. B. Doyle, anglų ambasados tarnautojas Varšuvoje, sugrįžęs į Londoną savo įspidžius aprašė "World Review". Jis pastebi, kad per 31 metus, firmos reikalais keliaudamas, jis turėjo progos aplankyti beveik visus pasaulio kraštus, bet niekur nematė tokio blogo apsiėjimo su žmonėmis, kaip dabartinėje Lenkijoje.

"Nors vokiečiai buvo labai blogi,—rašo Doyle—bet mūsų rusiškieji sąjungininkai, mano nuomone, dar blogesni. Dabartinę lenkų vyriausybę neturi gyventojų pasitikėjimo... Aš pats mačiau moterį, kuri, atstūnių rusų kareivių išniekinta pasimirė rūsyje. Aš buvau bejėgis tą nusikaltimą sustabdyti. Vėliau aš mačiau tris mergaites išprievartautas rusų karininkų. Viena, kuri priešinosi, buvo nušauta. Savo akimis mačiau, kaip valanda po valandos, diena po dienos, trijų mylių konvojai ejo per Varšuvą, traukdami ir rytus, gabendami gyventojų baldus, namų reikmenis, mašinas, gyvulius, ir tt.

"Kodėl neleisti lenkams išrinkti vyriausybės laisvai, pagal savo norą ir kodėl nesustabdyti tuos masinius areštus? Viskas vada prieto, kad Lenkiją padaryti 17-ta Sovietų respublika. Netrukus šimtai tūkstančių rusų bus Lenkijoje, o milijonai lenkų išvežti į kalėjimus Rusijoje."

Perspausdindamas tą žinią, "New Leader" pažymi, kad tik maža emigracijoje esančių lenkų karių dalis sutiko grįžti į Lenkiją, ir toliau rašo: "sunku pakandias, bet, deja, ne nuo jo vieno tai pareina. Arkivyskupas Skvireckas, baigdamas, davė visiems susirinkusiems lietuviams šventojo Tėvo palaiminimą."

Kreipkitės į "GARSŲ" ADMINISTRACIJĄ 73 E. South Street (P. O. Box 32) Wilkes-Barre, Pa.

Du ju Skausmai? Aitrumas? Galvą Skauda? nuo vidurių užkietėjimo Nektent šis skausmų? Palengvink sau ūmai, malonai, Kraumty Feen-a-mint, apsidantį kramtomą gumą vidurių liuosavimui. Turis tuos pačius daugelio daktarų užrašomus vaistus. Milijonai jį naudoja. Imkite kaip nurodyta ir vėl jausitės puikiai. Pabandykite jį!

FEEN-A-MINT

KATEKIZMAS

ANGLŲ IR LIETUVIŲ KALBOSE

Parašė Kun. M. J. Duffy, vertė kun. J. K. Miliauskas

RETVIRTOJI LAIDA

Kaina: 20c už vieną; 15c perkant 5 ar daugiau

Kadangi mūsų išeivijos vaikų dalis gimtinės kalbos nemoka, tad mokytojams bei mokytojoms prieina tik kelijimo dalykus aiškinti lietuvių ir anglų kalbose. Tokioms pamokoms ir išleistas šis Katekizmas. Vienas puslapis anglų kalba, kitas—lietuvių. Klausimai ir atsakymai trumpi ir lengvūčiai.

Užsiskant kreipkitės į "GARSŲ" ADMINISTRACIJĄ P. O. Box 32 Wilkes-Barre, Pa.

One Year of The Second Soviet Occupation

Living conditions: The communications system, disrupted by the war, is still in an indescribably bad condition. For example, trains to Vilnius and Siauliai leave from Kaunas only every second day. Special permits for train travel are needed, and these are usually given only to Party workers and Soviet officials. All necessities of life are acquired by the use of ration cards (Communist workers and Soviet officials are entitled to a larger ration). Holders of ration stamps frequently find that there are no goods available. Meat, milk, and fats have lately been almost entirely absent from the market. Since the population has practically no money at its disposal, barter is a common means of exchange. Many German-made products brought by Red Army men are in circulation. The black market flourishes on a tremendous scale and is often tolerated by the Soviet authorities. Prices are very high: a kilogram of bread costs 20-30 roubles; butter, 300-350 r.; bacon, 400 roubles; a loaf of white bread, 15-20 roubles; a roll, 5-10 roubles. The average earnings of a worker or official are about 300 roubles. The average earnings of a worker or official are about 300 roubles per month. A woman working in kolkhoz (collective farm) earns about two roubles a day.

Lithuania, the preponderance of this Russian element is particularly evident. Many Russian-language institutions — schools, theatres, etc.—have sprung up all over Lithuania. *Izvestia* announces that a Russian theatre is shortly to open in Vilnius. Russification is further aided by the showing of Russian movies and the dissemination of Russian-language literature. Street names are being Russianized, and official institutions bear Russian-language signs. Russian is the language used in all official transactions. Monuments to Lithuanian heroes, such as that of the Unknown Soldier or the Statue of Liberty in Kaunas, were deliberately destroyed and replaced by statues of Red Army men and other Soviet personalities. The Cathedral Square in Vilnius was renamed "Kutuzov Square"; Laisvės Aleja (Freedom Avenue) in Kaunas is now "Stalin Prospekt."

Communist education: Although the schools are functioning, they suffer greatly because of a severe shortage of teaching staff; for many teachers have been deported, have fled, or have otherwise disappeared from Lithuania. Speed-up courses for the training of teachers have been instituted; as a result, education is largely in the hands of persons of low qualifications. In all schools Communist Youth groups are active. Teachers are expected to indoctrinate even the youngest pupils with the principles of Communism. Russian language is taught everywhere and is a compulsory subject. The universities of Kaunas and Vilnius are open again, but on a reduced scale. According to data given over the Vilnius radio, the number of university students is about 60 percent less than in independent Lithuania. About 70 percent of the students are women. Soviet sources say nothing about the nationality of the students, but Russian-language examinations must be passed before a student is admitted for college study. On the roster of the professors of the universities there are few familiar names. Most of the persons now emerging as "professors" were formerly quite unknown as scholars. Great attention is being paid to the indoctrination both of students and of professors. A certain Nazarkin, for example, was recently sent by Moscow to the University of Kaunas to fill the chair of Marxism-Leninism. Professors, scholars, and men of letters generally are expected to take special indoctrination courses at the newly opened Academy of Sciences in Vilnius. It has been announced by *Izvestia*. The Vilnius radio announces that two evening Marxist-Leninist universities are functioning in Lithuania, as well as ten special Communist Party schools. A special seminar for the training of Party leaders has been instituted.

It is evident that the Lithuanians endure such indoctrination with the utmost reluctance; the Soviet authorities chastise the people frequently for their failure to adjust their thinking to the "new spirit".

Religion: Soviet decrees regarding the nationalization of church property and the banning of religious organizations and publications are in force today. So far as is known, most of the churches remain open and services are held. However, religious activity is extremely restricted. NKVD officials keep a close watch on every priest and his congregation. If any Lithuanian is observed to be a frequent churchgoer, he is liable to be taken to task by the authorities for actions "demoralizing to the people." No organized liquidation of the priests and ministers is under way; however, they are subjected to constant pressure by the authorities to make pro-Soviet statements and proclamations and even to spy upon their congregation and report to the NKVD. No purely religious gatherings are allowed. Religious instruction can be given only clandestinely since it is banned from the schools, and the priests are not allowed to ask people to come to the church for Bible study, etc. Chaplains are banned from visiting hospital patients and prisoners.

Creative work: Despite Soviet exhortations to Lithuanian writers and artists, very little has appeared in the field of art and literature. Only a few pamphlets have been issued; no new Lithuanian books have been published. It seems that nothing of importance can be created in an atmosphere where freedom is restricted in every way by the mailed Communist fist. Lithuanian men of letters are constantly reprimanded for their failure to produce "Soviet literature"—as, for example, at the Congress of Lithuanian Writers held in Vilnius in October, 1945. In despair at the lack of creative enthusiasm, the Soviets are now determined to promote the translation of Russian literature into the Lithuanian language. The newspapers have only a small circulation and very little popular appeal because they are merely echoes of the Communist Party line and contain few original articles.

The Lithuanian Opera, formerly staged in Kaunas, is now in Vilnius; its standards must necessarily be low, for most of the prominent Lithuanian artists and singers left Lithuania during the war.

Lithuanian cultural life is likely to reach a still lower ebb because the Soviets are systematically seeking out and destroying all literary works not in con-

CHANCES ARE you've partly paid for this postwar home already in the many War Bonds you've bought.

And, if you keep on buying Bonds, you won't be long before the key to the front door is actually yours.

For, if you're like most people, you've probably found you can save more money more easily through your regular Payroll Savings Plan than by any other means you've ever used.

So... wouldn't it be wise to find out the fine investment you already have in your War Bonds... with a continued investment in U. S. Savings Bonds?

You can buy your U. S. Savings Bonds just as easily as you bought your War Bonds through your Payroll Savings Plan or other official Bond outlets. You get the same high return on them too—\$25 for every \$10.75 you invest!

In fact, U. S. Savings Bonds are the same as War Bonds in everything but name!

So put all your extra dollars into U. S. Savings Bonds. You'll be mighty glad you did on the day they help you buy your new home!

Buy all the Bonds you can... keep all the Bonds you buy!

LITHUANIA AND LIBERTY

By DR. W. ELMER EKBLAW, Clark University

The Lithuanians in America's population have recently celebrated the 28th anniversary of their independent statehood following the first World War. By appropriate remembrance they have recalled the opportunities for service, the vision of happiness in the promise of liberty, and the universal enthusiasm of their people, that Feb. 16, 28 years ago, opened up for them on their political and cultural horizon. They have not only celebrated the anniversary of that glorious day, but they have re-consecrated themselves to the cause of freedom. They have resolved, more firmly than ever, to crusade courageously, unceasingly and faithfully for the restoration of that liberty, that independence of sovereignty, that bright promise of happiness and opportunity for service among the free nations of the world, which Lithuania deserves and which Russia has so treacherously and so unjustifiably wrested from her.

What of the Lithuanians in Lithuania? They dare not raise their voices in protest against the cruel fate they suffer, much less have they heart to do so, as they realize how wretched is their slavery, how cruel is their bondage, how merciless is the treatment that has become their lot under the Russian tyranny. They see little hope for the future. Betrayed by the Russian government that deliberately and cynically violated every solemn treaty it made with their country—the Peace Pact of 1920, the Non-aggression Act of 1926, and the Mutual Assistance Pact of 1939—the people dare not even chance to strengthen their power to resist the complete and ruthless Russification of their beloved land.

The political history of Lithuania for the last six years, although in Moscow. Many Lithuanian libraries and museums have been robbed of much valuable historical material which is being taken to Russia by the Soviets. As admitted in *Izvestia*, No. 165, museums and libraries in Vilnius were robbed of 8,000 museum pieces and 30,000 volumes, all of which were taken to Minsk by

beit a record of patriotism, persistent effort for neutrality, and patient attempt to placate her two mighty enemies, Germany on the one hand, and Russia on the other. There has been a sad story of denials, delays, and final exploitation and subjugation first by one and then the other. Everything that Lithuania could honorably do to preserve her independence and integrity she did, but to no avail. A small land set between two wolfishly imperialist aggressors, she fell victim first to one and then the other, despite her determined and valiant struggle to retain her place among the free, sovereign nations. Since Russia's seizure of the little land, there has been no mercy, no justice, no salvation in sight for the Lithuanians. They are now a people in bondage, as bitter as any that ever befell any people, as savage and terrible as any that Babylon, or Rome, or any conqueror ever imposed upon any people.

The tide will turn. The day of reckoning will come—perhaps not so soon as the more hopeful Lithuanians would like, but surely. "The mills of God grind slowly, but they grind exceeding fine." The leaven of freedom is forever working. Tyranny can not endure. Injustice can not prevail. And so the faithful folk of Lithuanian stock in America, celebrating the anniversary of their former liberation and re-asserting their right to freedom, restate their indubitable claims to justice, have sound reason for their faith, their hope.

God grant that America and Britain, and all the rest of the freedom-loving nations of the world, stand steadfast for the freedom and autonomy of the Baltic States and peoples, as they have so far done; grant that there may be no wavering in their support of the rights of such small nations to liberty, and sovereignty over their own land and folk.

All honor to the faith, the courage, the patience of the Lithuanians, who dare so heroically to assert their rights; may they regain them all!

(Worcester Daily Telegram, Monday, February 18, 1946)

LITHS IN THE SERVICE

RECEIVES BRONZE STAR FOR HEROISM

For valorous service against the Japanese on Tinian and the Marianas Islands, Pfc. Bernard Majikes, son of the late Charles B. Majikes of Wilkes-Barre Township and Mrs. Val Williams of 129 South Grant St., Wilkes-Barre, Pa., received the Bronze Medal, from Col. Hall, U. S. Marines. The ceremony took place in the Philadelphia Navy Yard, on February 9.

The local Marine was a member of a reconnaissance patrol which swam ashore on the Japanese islands and returned with valuable information, reefs and obstructions offshore which was used by the assault forces. Majikes, who was 19 at the time of the heroic action, served also in the battles of Iwo Jima and Okinawa.

He was recently discharged.

Promoted to Captain

Rev. Alfred W. Cabitor, former Assistant Pastor of Saint Joseph's Lithuanian Church, Waterbury, Conn., has been promoted to Captain in the U. S. Army Chaplain Corps at Camp Edwards, Mass. Fr. Cabitor returned to this country last fall after serving about a year with the Third Army's 89th Division in France and Germany. He is the son of Mr. and Mrs. Tofil J. Cabitor, Hartford, Conn.

In Signal Corps

Pvt. David R. Vaskas, son of Mr. and Mrs. Kasimir C. Vaskas, of 107 Sterling St., Worcester, Mass., has been assigned to Camp Crowder, Mo., as a Radio Technician in the U. S. Army Signal Corps. He entered the Army on February 7th at Fort Devens, Mass., after attending Classical High School and graduating from Worcester Academy.

J. R. D.

Stationed in Pacific

Pfc. Anthony Savukinas, U. S. Army, husband of Mrs. Mabel Savukinas, and father of Anthony, Jr., 6, and Patricia, 2, all of 303 Union Street, Natick, Penna., is stationed near Taaloban, Leyte. Formerly with the Infantry, Pfc. Savukinas is now with the Adjutant General's Department acting as a Squad Leader. In this capacity, he is assisting with the operation of the 28th Replacement Depot. He was formerly employed at the Baldwin Locomotive Works, Ed-dystone, Penna.

Sports Item

Directs Mac-Ben Loop

Plans are underway by the Mac-Ben Sporting Goods Co., Worcester, Mass., to form a fast Semi-Pro Baseball League and inquiries already indicate that it will be one of the most successful since the pre-war era. Tony Kupstas is in charge of the League, and any information can be secured from him at the Mac-Ben store, 557 Main St., Worcester, Mass., 4-3854, or at his home, 4-8531, by phoning him!

Good luck to you, Tony!

J. R. D.

Liths Club Demands Lithuanian Freedom

RESOLUTION AT MEETING RAPS "MERCILESS RULE" OF SOVIET

Shenandoah, Pa.—Restoration of the independent of Lithuania was urged in a resolution adopted by the Shenandoah Liths Club during its monthly meeting in the Urtis Hotel.

The resolution, which will be forwarded to President Truman and other Government officials, stated that the club "views with utmost abhorrence the apparent abandonment of the Baltic states to the merciless rule of the Soviet Union."

The club bemoaned the fact that the Baltic states of Lithuania, Latvia and Estonia "have been deprived of their God-given right to self-rule, and have suffered the violation of their territorial integrity by the unjust action of the Soviet Socialist Republic."

"The people of the Baltic states have endured innumerable sufferings, tortures and deaths by greedy and merciless Soviet Russia."

The resolution stated that the

situation "calls for an application of the principles of the Crimea Conference which provide that the United States, the United Kingdom and the USSR will jointly assist the peoples in any liberated state to establish conditions of internal peace, to form interim governments, and to facilitate the holding of free and unfettered elections."

Rev. Clarence Batutis, assistant rector of St. George's Church, reviewed the history of Lithuania from its early days to the present. He enumerated the trials and tribulations that have beset the young republic and asked the wholehearted cooperation of all freedom-loving people to aid the country to regain its freedom.

Four new members were admitted after the oath of allegiance was administered by President Edward Katalinas. They are Atty. William C. Kenciewicz, Andrew Powas, Joseph Smyjunas and Joseph Zimnitsy.

ANGLISKAI-LIETUVISKAS ŽODYNAS

English-Lithuanian Dictionary

Žodynas turėti savo knygyne yra be galo naudingas dalykas, nes jis yra geras kalbos mokytėjas ir stiprus patarėjas.

Mes siūlome jums Angliskai-Lietuvišką Žodyną, kuris yra laikomas vienu iš geriausių. Jis formatas dydis: 6 colių per 4 400 puslapių; kietais, stipriais sudėkli apdarais. Parduodavo po \$4.00; dabar mes jums siūlome bargena—stiduođame už \$3.00. Mes jį nedidelį skaičių turime. Prašome akubiai užsisakyti.

Užsiskant žodyną, mums laiška rašyti nereikia, tik įdėti konvertą kuponą su \$3.00, ir tuojau gausite puikų Angliskai-Lietuvišką Žodyną.

Užsakymus siųskite:
"GARSO" ADMINISTRACIJA
P. O. Box 32
Wilkes-Barre, Pa.

"GARSO" ADMINISTRACIJAI:

Siūdami šiuočiu \$3.00 ir prašau prisųsti Angliskai-Lietuvišką Žodyną:
Vardas _____
Adresas _____

Cultural Sphere

Russification: The Russification and indoctrination of the people with the principles of Communism are of great concern to the Soviets. This aim is greatly aided by the importation of Russians into Lithuania. They are either civilians from western Russia or demobilized Red Army men who are deliberately "encouraged" by the Soviet government to settle in Lithuania. Such persons frequently receive Lithuanian passports on which they are marked as "Lithuanians," and they are even given Lithuanian names. For example, a Red Army man from Leningrad named Subshnikov appeared as a settler in Lithuania under the name of Sapalas. Soviet sources themselves admit that thousands of Russians have been brought into Lithuania. It is estimated that about twenty thousand have settled in Kaunas and about forty thousand in Vilnius. Since hundreds of thousands of Lithuanians are living abroad as political exiles, and the Jews and the Poles have practically disappeared from

Palėnviškis Kančios STRENU GELOS

Šaliam palėnviškio kančios strenu geļos, kurioje yra daug naudingų medžiagų, yra ir daug kitų naudingų medžiagų, kurios padeda stiprinti kūną ir gerinti sveikatą. Šis produktas yra labai populiarus ir jį naudoja daugelis žmonių.

BACK PASTER

KAIP TAPTI AMERIKOS PILIEČIU?

Tai yra labai naudingas knygučių, kuri daug padės tiems, kurie ruošiasi gauti Amerikos piliečių statusą. Jūs galite gauti šią knygutę už mažą kainą. Gali moteris ją įsigyti ir didkuli (policija). Didelis leidimas, apsuđa šiki. Norintieji gauti knygutę, "KAIP TAPTI AMERIKOS PILIEČIU", įdėkite į kuponą ir siųskite "GARSO", P. O. Box 32, Wilkes-

VIETINĖS ŽINIOS

LRKSA 4-OS APSKRITIES KUOPOMS

Svarbus bertaininis LRKSA 4-tos Penna. apskrities kuopų atstovų susirinkimas įvyks sekmadienį, kovo 31, 1946, A. Mockaitis svietainėje, Luzerne.

Pražia 2 P. M.
Darbotvarkėje yra dviejų išvažiavimų (birželio 2 Sans Souci Park ir rugpjūčio 18 dieną metinis Rocky Glen parke) reikalai; taipgi pasiruošimas 55 seimui, kuris įvyks šią vasarą, ir kiti svarbūs reikalai.

Visų kuopų, priklausančių prie apskrities, atstovai ir atstovėms teiktės dalyvauti šiame svarbiame susirinkime.

Vitalius Leliokas, pirm.
Pranas Katilius, sekr.

GYVAS SUSIRINKIMAS 4-TOS APSKRITIES REIKALAIS

Šeštadienį, kovo 9, vakare, Susivienymo centro patalpose, įvyko svarbus LRKSA 4-tos Penna. apskrities valdybos susirinkimas apskrities išvažiavimų ir kitais reikalais.

Dalyvavo V. Leliokas, J. Batvinskas, P. Katilius, J. Venclauskas, S. Galinis, M. Zujus, J. Vaičiaitis, V. T. Kvetkas, J. G. Joneika, svečiai J. B. Salūnas ir laidotuvių direktorius, Juozas Noreika.

Slemet 4-ji apskritis rengia du išvažiavimus.

Birželio 2 dieną didelis išvažiavimas rengiamas Sans Souci parke. 25 procentai pelno eis Scrantų vyskupijos statybos programos fondui, 25 procentai Amerikos Lietuvių Tarybai Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės atkovoimo akcijai paremti. Išrinkta programos komisija, kuriai pavesta užkviesti įžymius asmenis kalbėtojais. Komisija dės pastangas gauti kalbėtoju J. E. vyskupą W. J. Hafey, U. S. kongresmaną Daniel J. Flood ir k. I. komisiją įeina V. T. Kvetkas, J. G. Joneika ir P. Karasauskas.

Metinis apskrities išvažiavimas įvyks sekmadienį, rugpjūčio 18-tą, Rocky Glen parke. Šio išvažiavimo ruošia irgi vyksta.

Bertaininį 4-tos apskrities kuopų atstovų susirinkimą nutarta suaukti sekmadienį, kovo 31, A. Mockaitis svietainėje, Luzerne.

JUBILIEJINIS LRKSA 17 KUOPOS BANKIETAS

Paminėjimui savo 50 metų gyvavimo ir veiklos, LRKSA 17-ji kuopa rengia didelį bankietų šiu metų balandžio 28-tą, Švč. Trejybės parapijos svietainėje.

Bankieto tikietai jau platina. Kaina \$2.00. Nariai ir nenariai kviečiami tikietus įsigyti iš anksto.

Ši sekmadienį, kovo 17-tą, pa-

Kas Atsitiko Misijonierui Tėvui Jonui Bružikui???

Staiga, jo įdomių laišku eilė nutruko!!! Tačiau kiti T. T. Jėzuitai tremtinijai puošia "Zvaigždę" savo nepaprastais straipsniais.

"Zvaigždės" kaina—\$1.00 metams.

"Zvaigždės" Administracija, 488 E. Seventh St., So. Boston 27, Mass.

Reikalui Esant Jums Mieliai Patarnaus:

Vincent W. Yanaitis
Laidotuvių Direktorius
(Funeral Director)
48 E. Stanton Street
Hudson, Pa.
Tel. W. 8-2-2118

rapijos svietainėje, tuoj po paskutinių mišių įvyks svarbus 17 kuopos susirinkimas. Svarstysimė jubiliejinio bankieto ir kitus svarbius reikalus. Visi nariai-nariai dalyvausite susirinkime.

J. Batvinskas, pirm.

S. BIJUNAS NEWTOWN MOKYKLOS PRINCIPALAS

Pereitą savaitę Hanover Township mokyklų taryba patvirtino Stasj Bijuną Newtown Nr. 8 mokyklos principalu. Iki šiol jis ejo veikiančio principalo pareigas.

S. Bijunas tris metus istarnavo militarese U. S. jėgose. Grįžus iš tarnybos, jis gavo aukštesnės mokyklos mokytojo vietą. Netrukus buvo paskirtas veikiančiu principalu.

Sugar Notch

NUMIRĖ EDVARDAS BERESEVIČIUS

Kovo 11-tą numirė Edvardas Beresevičius, 48 metų amžiaus, gyv. 379 Hill St., Sugar Notch. Vasario 26-tą jis paslydo ant ledo ir smarkiai susitrenkė. Nelaimė įvyko netoli namų. Nuo to laiko jis sirgo ir jo padėtis nuolat aršėjo. Iškilmingos laidotuvės įvyko kovo 14-tą iš Šv. Petro ir Povilo bažnyčios. Palaidotas parapijos kapinėse.

A. A. Mirusiems

A. a. Morta Tamalionienė, gyv. Mack St., Plains, numirė kovo 6, palaidota kovo 9-tą iš Wilkes-Barre Švč. Trejybės bažnyčios parapijos kapinėse, Bear Creek. Paliko 4 dukteris, 3 anūkus, 2 seseris.

A. a. Antanas Petrikonis, 23 m., gyv. 324 Tener St., Swoyerville, numirė kovo 8-tą Moses Taylor ligoninėje, Scrantone. Palaidotas kovo 12-tą iš Luzerne Šv. Onos bažnyčios parapijos kapinėse. Lehman. Paliko tėvus, 4 brolius ir 4 seseris.

A. a. Nelė Kisielienė, gyv. 21 McAndrew St., Pringle, numirė kovo 8-tą, palaidota kovo 13-tą iš Luzerne Šv. Onos bažnyčios Kingstono Šv. Marijos parapijos kapinėse, Pringle. Paliko vyrą, 9 sūnus, 5 dukteris, 17 anūkų ir seserį.

Binghamton, N. Y.

Sekmingas Lietuvos Laisvės Šventės Paminėjimas

Vasario 24 dieną š. m. Lietuvos svietainėj sekmingai paminėta Lietuvos tautos laisvės šventė. Lietuvių tautos laisvės šventė šioje papuošta Amerikos ir Lietuvos vėliavomis. Žmonių susirinko gausingai.

Pirmininkavo A. Lėpa. Programa pradėta Amerikos ir Lietuvos himnais, kuriuos sugiedojo Šv. Juozapo parapijos choras vadovaujant vargonininkui D. Lasco. Pritaikintas tai dienai kalbas pasakė kunigas Emilius Krancevičius, P. B. Balčikonis ir svečiai iš Brooklyn, N. Y., "Amerikos" redaktorius Antanas Vaičiūnaitis. Taipgi buvo priimta atitinkama rezoliucija, kuri pasiūsta aukštesiems valdžios pareigūnams. Gražiai dainavo solo p-lė P. Jaškauskaitė; p-lė D. Lasco akambino pianu ir dainavo—publika buvo sužavėta.

Aukų Lietuvos reikalams surinkta \$67.25. Binghamtono Lietuvių Taryba auksuoja \$32.75. Viso \$100.00 pasiūsta Amerikos Lietuvių Tarybai.
Binghamtono Lietuvių Taryba labai dėkoja visiems atsilankiusiems, aukotojams, kalbėtojams ir kitiems programos pildytojams.
A. Lėpa

PAŽYMETINOS IŠKILMĖS

Kun. dr. V. Martusevičius

Philadelphia, Pa. — Sekmadienį, vasario 24-tą, Lietuvių Mokykaleje svietainėje įvyko dvi retos iškilmės: Vasario 16-tos paminėjimas, o jam užsibaigus—išleistuvių vakarėlis paruoštas pagarbai išvykstantiems Floridon viengieniams-veikėjams Kristapui ir Emiliejai Zemačiams ir Tvaranavičių šeimai.

Vasario 16-tos minėjimas gerai pavyko, o ypač svarbu pažymėti, kad kun. dr. Vytautas Martusevičius, aukų vajuos tvarkytojas, sugebėjo Lietuvos pabėgėlių reikalams surinkti net 2,000 dolerių su kaupu. Garbė jam už tai! Taipgi svarbu pažymėti, kad Pensilvanijos steito gubernatoriaus Mr. Edward Martin'o pranešimas iš estrados perskaitė kaip įprastai igaliojantis, garbės kapitonas Tadas Kuligovskis. Apie tą gubernatoriaus pranešimą vasario 23 vietinis amerikoniškas dienraštis "Philadelphia Daily News" tarp kitko, taip rašė:

Teddy Kuligowski will deliver Governor Edward Martin's message in which he said: "Pennsylvania, the birthplace of American freedom is proud of the patriotic loyalty of its Lithuanian citizens and shares with them the deepest sympathy for the people of Lithuania in their heroic struggle to rehabilitate their land from the tragic impact of war."

To minėjimo vedėju buvo Mykolas Bigenis.

Buvo atvykęs iš BALF'o atstovas iš Brooklyn J. Valaitis, ku-

Kapit. Tadas Kuligovskis

ris nuosekliai papasakojo apie Lietuvos pabėgėlių - pavargėlių reikalus.

Beje, ypatingo pažymėjimo nusipelnė netgi iki įkyrumo drąsiai žemaitė, poni Ona Birenaitė Kuligovskienė, nes kada jos vienukurtis Tadas apturėjo nuo gubernatoriaus E. Martin'o minėtą pranešimą-message, tai jinai, Lietuvos laisvės dešiai, pradėjo prašyti vietinių amerikonių laikraščių redakcijas, kad ir jos malonėtų ruošiamą minėjimą išgarsinti. O tas daug reiškia, nes placioji Amerikos visuomenė pamato, kad Lietuva da nėra palaidota, kol yra kovotojų už jos laisvę.

Išleistuvių Vakarelis

Tą vakarėlį, kaip spėju, užmanė ir suruošė Jonas Grinius su žmona. Jis buvo ir vedėju. Į šį vakarėlį suėjo apščiiai viengienčių, tarp kurių buvo kunigai V. Martusevičius, Stasys Raila ir Leonas Pečiukevičius; čia pat dalyvavo jaunutis garbės kapitonas Tadas Kuligovskis ir jo tėvai, pp. Karolis ir Ona Kuligovskiai, kiti ir kitos. Suprantama, būta užkandžių, gėrimų ir pasakyta jautrių atsiliekinimo prakalbėlių.

NUOSIRDĪ PADEKA

Labai malonu ir drąsian darbuotis savo tautiečių tarpe, kuomet randasi tokių gerų vadų bei žmonių, kurie atjaučia mūsų reikalus, kaip didžiai gerb. kunigas Juozapas A. Karalius, Šv. Jurgio lietuvių parapijos, Shenandoah, Pa., klebonas ir jo susipratę ir kilnius parapijiečiai.

Čia daug darbuojasi vietinė Šv. Kazimiero Akademijos Rėmėjų Draugija, vadovaujama pirmininkės ponios Marijonos Metkūnienės. Tos draugijos pasisveitinimų surinkta \$522.30. Parapijos sumestinė auka yra \$155.50, o gerb. klebonas, duodamas pavyzdį, prisidėjo su \$100.00, kun. C. Batutis ir kun. J. Lukšys po \$25.00; Šv. Rožančiaus draugija paskyrė \$22.20 ir poni Pranė Ropienė \$5.00.

Nuosirdžiai dėkojam gerb. kun. M. Kemežiui, Šv. Mykolo lietuvių parapijos, Bayonne, N. J., klebonui, už didelę paramą, kurią jis suteikė Sesutėms, leidžiamas padaryti rinktiavą iš Šv. Seserų koplytėlės statybai.

Sekmadienį, vasario 24 d. bažnyčioje surinkta \$218.00, už pastatymai papildys iki \$300.00. Tai labai graži auka.

Prie rinkliavos bažnyčioje pridėjo iš parapijos \$100.00, kitą \$100.00 paaukėjo pats klebonas, o trečią vieną geraširdė moteris, kuri prašo jos vardą neskelbti. Taigi galima skaičiuoti \$600.00 iš tos nedidelės parapijos.

Lai Gerasis Dievulis šimteriopai atlygina geram klebonui ir jo geriems žmonėms už jų didelį dosnumą.

Sesutės atmins visus bei visas savo maldose, o Dievo malonė laimins geraširdžius.

Dėkingos.
Šv. Pranciškaus Seserų ir kun. J. V. Skripkus

New Britain, Ct.

Iškilminga Novena Prie Kūdikielio Jėzaus iš Pragos

Šv. Andrijaus bažnyčioje įvyko iškilminga novena prie Kūdikielio Jėzaus iš Pragos. Vedė kun. Geraldas, C. P., lietuvių ir anglų kalboje. Žmonės gausiai lankė noveną—lietuviai ir kiltautčiai ir klausėsi gražių dvasinų pamokinių.

Naujai įtaisyta Kūdikielio Jėzaus iš Pragos stovytlė gražiai išpuošta gėlėmis.

Dabar novenos bus kiekvieną

Kovo 19, 1946

Lietuvos Pranciškonų Šv. Antano Vieniulyne
Mount St. Francis, Greene, Maine
PRASIDEDA IŠKILMINGOS ŠV. ANTANO GARBEI 13-kos Antradienių Pamaldos,
kurios baigsis birželio 4—12 d.
ŠV. ANTANO NOVENA.

Už visus Šv. Antano Pamaldų ir Novenos dalyvius, už visus Lietuvos Pranciškonų Šv. Antano Vieniulyne ir Koplyčios Fundatorius ir Rėmėjus, bus įalkomos kas antradienį:
7:30 A M — Iškilmingos Šv. Mišios;
7:00 P M — Iškilmingos Pamaldos Prie Išstatyto Švenč. Sakramento.

Pamaldų metu bus skaitomos prisiatos intencijos, taip pat gyvųjų ir žuvusiųjų kareivių vardai, už kuriuos Pranciškona- niai melsis.

KVIECIAME VISUS ŠV. ANTANO MYLETOJUS
Jungtis su Pranciškonaais maldoje, Šv. Komunijoje ir Šv. Mišiose, kad per Šv. Antano užtarymą išprašius iš Dievo:
Teisingos ir Pastovios Tarkos!
Laisvės Ir Nepriklausomybės Mūsų Tėvynei Lietuvai!
Ir — Padėkoti Dievui Už Gautas Malones!
Iki Kovo-March 19 d. prašome prisijusti savo ypatingas intencijas sekanti adresu:
FRANCISCAN FATHERS
Mount St. Francis Greene, Maine.

šeštadienį, ketvirtą val. po pietų, anglų kalba, o pusę po septynių vakare lietuviškai. Lankykimės patys ir raginkim savo šeimas bei kaimynus lankyti.

Už šį gražų sumanymą, įvedant brangią noveną, mūs rūpestingiems dvasios vadams klebonui kun. M. Pankui, kun. J. Matučiui ir kun. B. Benešičiui priklauso nuosirdi padėka.

Vieša Padėka

Šv. Ražančiaus draugijos vadovybė reiškia nuosirdžią padėką visiems dalyvavusiems bei prisidėjusiems aukomis ir darbu prie jų pramogų, kuri davė gražaus pelno parapijai. Čia reikia priminti, kad veik visos LRKSA 109 kp. narės priklauso prie šios kilnios garbingos šv. Ražančiaus draugijos.

Skaudi Zinia

Praeitą savaitę poni Filomena Poškienė gavo iš Lietuvos laišką. Tarp ko kito jai rašo, kad numirus jos sesuo Anastazija ir brolis Karolis Gutauskas, kuris po pirmojo pasaulinio karo išvyko į Lietuvą. Jis buvo L. R. K. S. A. 109 kuopos narys, nes jo geroji sesuo poni F. Poškienė mokojo mėnesires duokles.

Te būna amžina ramybė Dangaus Karalijoje a. a. Karolio vėlei.

F. Poškienė liūdesio valandose reiškiame giliausią užuojautą!

Pagerbė Gimimo Dienoje

Vasario 26 dieną Petronėlė Kokanskiė minėjo savo 80-tą gimtadienį. Šv. Ražančiaus draugijos narės aplankė ją ir įteikė dovanėlę, nuosirdžiai pasveikinant. P. Kokanskiė yra tuoli parapijos bei draugijų rėmėja, buvusi darbuotoja, pavyzdinga lietuvi katalikė. Ilgiausių metų tau, miela motinėle! R. M.

NOREIKŲ LAIDOJIMO ĮSTAIGA

JUOZAS NOREIKA
Laidotuvių Direktorius
Reikalui esant, visuomet pasirėngę suteikti nuosirdų ir madingų patarnavimą.
2428 North Main Avenue
Phone 2-5722 Scranton, Pa.

Los Angeles, California

Minėjome Vasario Sešioliktąją

Vasario 16-tą dieną Los Angeles buvo nepaprastai iškilmingai apvaikiščiujama. Šv. Kazimiero parapijos choras kelis mėnesius ruošėsi prie už iškilmių, todėl savo dainomis žavėjo dalyvius, o jų buvo didelis skaičius, nes gana didoka salė buvo pilnutėlė.

Iškilmės pradėjome malda ir Amerikos himnu. O pavalgius skania kalakuto vakariene prasidėjo kalbos. Man prisiejo pirmam prabilti. Po manęs kalbėjo garbės konsulas dr. Bielskis, Los Angeles universiteto prof. J. B. Ramsey, kuris labai simpatingai atsiliepė apie Lietuvą; ketvirtas kalbėtojas buvo prof. K. Pakštas; dr. Labanas kalbėjo ir perskaitė jį paties sukurtą eilėrašį. Pabaigoje pakviesta kalbėti seniausią (81 metų) Los Angeles veikėja Ona Luzienė, kurios kalba visiems patiko ir paskatino dirbti Lietuvos naudai.

Nenušiboda kalbų klausyti, mes po kiekvienos buvo dainos arba muzika. Kaip mintėjau, choras atsišlymėjo savo geru pasirušimu ir gražiai atliko savo užduotį. Buvo ir duetas garbingų mūsų dainininkių—Bronės Starčienės ir Stasės Simkiūtės.

Muzikale dalį išpildė mūsų kolonijos jaunuoliai. Rikardas Mersonas, 15 metų jėzuitų kolegijos studentas, ir Violeta May švytėlė, 12 metų. Abu jaunuoliai nepaprastai gausi muzikai, kurie atėity bus mūsų tautos papuošalai. Bet reikia atiduoti garbę ir senesniams muzikui smelkininkui J. Zenguliiui, kuris teisingai buvo publikos įvertintas ir sulaukė nepaprastai daug aplaudų. Dainoms akompanavo Hollywoodo artistai p-lė Genė Gražytė.

Antrakte buvo padaryta rinkliava Lietuvos reikalams. Surinkta \$157.00.

Vakaro vedėju buvo Kazys Lukšys, kuris savo pareigai labai taktiškai atliko. Užbaigiant choras ir visa publika atgiedojome himną ir aš užprašiau visus į pamaldas už Lietuvą, kurias turėjome vasario 17-tą.

Duok, Dieve, kad ateinančiais metais mes galėtume vasario 16-tą švęsti su džiaugsmu, mūsų senai tėvynei susilaukus laisvės. Melskimės, Dievas galingas!

Prelatas J. Maciejauskas

PAIESKO

Elena Baltaplaukytė—Vilimaitienė iš Vaškų miesto, Biržų apskrities, šiuo laiku gyvenanti Danijoje, Nymindegab lageryje, ieško motinos brolio Povilo Vaitiekūno, prieš 40 metų išėjusio į Ameriką; Teodoros Meilūnaitės—Tydi Patumis, gyv. Chicago, Ill.; Levosės, Elžbietos ir Agotos Vaitiekūnaitių, jų vyrų vardės nežinomos. Prašau atsilipti ar žinančių apie juos pranešti man šiuo adresu: **Elena Baltaplaukytė—Vilimaitienė, Rode Kors Lejr. Nymindegab, Nr. Nebep Blok 4-45, Danmark, Jylland.**

Paieškau Prancišką Mockevičiūtę-Maciejūnienę, kilusią iš Alytaus (buvusio Kalvarijos) apskrėlio, Simono vaitiekūno, Oteosnikų kaimo. Dukrė Antano ir Teresės Mockevičių. Rašykite šiuo adresu: **Angė Lelevičienė, Rehderf 92-256, Eichstätt R. P. No. 13a, UNRRA Team No. 655, Bavaria, Germany.**

REUMATISKI SKAUSMAI

Dekano Galina Modis, sudaryta iš daug skirtingų elementų, turi savybę galingai šilumą, silydiama galingai, stiprina reumatiškus skausmus, rankų, kojų skaudėjimą ir tirpimą, diegimus, šaltį. Dėvėjimui tinka pagalbėje ir tamstai pagalbė. Nėšant ligoniui, bet tuojuo įgyk DEKENS OINTMENT, arba rašykite į dirbtuvę. Kaina 2.00, \$1.00, 4.00, \$2.00. Ekstra didelė dėžė 16.00, \$3.00. DEKENS OINTMENT CO. P. O. Box 956 Newark 1, N. J.

RINKTINĖS MALDAKNYGĖS

Kiekvienas Lietuvis Katalikas Turi Galimybės Pasirinkti Gražiausių Lietuvių Kalba Išleistą Maldaknygę Prieinama Kaina. Pasinaudokite Proga.

DIDYSIS RAMYBES SALTINIS. Surinko ir išleido kun. P. M. Juras. Kaina \$3.50.

Maldaknygė turi 788 puslapius. Minkštasis odos viršelis, papuošta lietuviško stiliaus kryžiumi, bet viduje dar gražesnė. Joje telpa 106 pavalkėliai. Daug ju pamitė iš Mišiolio. Evangelijos sekmadieniams ir bažnytinėms šventėms. Novenų 12. Litanių 16. Vainikų maldų (karunkėlių) 7. Giesmių 9. Trejos Mišios (vienos liturginės, maldos iš Mišiolio). Gaudūs verkimai. Arti šimto puslapių pašvęsta maldomis iš Švč. Sakramento. Nurodoma geri darbai, už kuriuos galima laimėti atlydus. Labai daug įvairių maldų su atlydais. Nurodoma gyvenimo pagrindai—atspaudinta visi portretai. Raldės atlikos ir įvalios. Kalba graži.

SVENTOJI VALANDA—Maldos ir Giesmės

Putalė kun. J. K. Miliauskas. Tai vienatinė Amerikoj išleista maldaknygė, kurių telpa maldos ir giesmės su gaidomis taip, kad žmonės gali sekti kunigų maldose ir giedoti giesmes su choru. Kaina 15c. Imant nemažiau 10 egzempliorių—10 centų.

ZYMAI NUPIGINTOS MALDAKNYGĖS

ANIKSČIŲ BARGAS, juodais apdaila (originali kaina \$1.50)..... \$1.00
DANGAUS ZVAIGŽDUTĖ, juodais apdaila (originali kaina \$1.50)..... 1.00
MALDU VAINIKELIS (originali kaina 70 centų)..... 5c
MALDU RINKINELIS, juodais apdaila..... 40

Kreipkitės į
"GARSO" ADMINISTRACIJĄ
73 E. South St. (P. O. Box 32) Wilkes-Barre, Penna.